

Te Groningen moet ons terrein nader worden aangezien. Dat wil zeggen, daar zal precies worden aangewezen voor welk deel van dit groot stuk de Kerk zal hebben te zorgen.

In die drie jaren kunnen we zelf ook bedaar onderzoeken en overwegen, welk deel we voor onze rekening zouden kunnen nemen.

En met het resultaat van onze overweging in deze zaak zal men ter Synode van Groningen rekenen.

En wat nu aangaat de noodige kennis en bekwamenheden?

Och, elk die iets van de zaken afweet, weet dan ook, dat van niet een Vereeniging voor de Zending in ons land de bestuurders de eerste maal zijn opgetreden in de meening, dat zij nu de zaken wel wisten en wel bekwamen waren, om dit werk te besturen, integendeel. Zij hebben allen hun onkunde en onbekwaamheid beleeden, maar ook betuigd, dat de liefde van Christus hun dring, om te gehoorzamen aan het bevel en steunend op de beloften den arbeid te aanvaarden.

En ook nu nog is er geen enkel Bestuur, dat tot in zijn laatste man bestaat uit enkel taalkundigen en dit kon evenmin gered van de 17 Deputaten op de laatste Synode gedechargeerd.

Op die wijze en op die voorwaarde kan dus onze kerkeraad ook wel de taak aanvaarden.

Ook heeft de kerkeraad besloten, om dezen zoo gewichtigen en heiligen arbeid te aanvaarden.

En het eenige waarover — terwijl ik deze regelen schrijf — nog besloten moet worden is een bijkomstige raak vervat in een voorstel van een der broeders.

Het was een plechtig oogenblik, als aan het einde eener discussie, die bijna drie vergaderingen had in beslag genomen, de kerkeraad oprees, om eerlijk stemde des Heeren aangezicht met gebed te zoeken, en daarna tot de stemming overging.

Geve de Heere op dit besluit nu kennelijk zijn goedkeuring en zijn zegen te ervaren tot vertroosting van zijn kerk, tot verbreiding van zijn Evangelie, tot redding van zielen, tot eere van zijn grooten Naam.

We verheugen ons hartelijk in dit kloek besluit.

Taat Amsterdam nu volgen, om een Dienaar af te vaardigen naar Djocjo, zoo daar het Hospitaal komt.

En dan zal broeder Lion Cachet wel zorgen, dat Rotterdam niet achterblijft.

Aldus geraken we op den goeden weg.

jaar 1500 werden aan de Universiteit te Rostock niet minder dan 188 nieuwe studenten ingeschreven, terwijl 65 promoties voorkwamen. In 1504 werden er 274, in 1514 238 studenten voor het eerst ingeschreven. In 1522 begon dit getal te verminderen en daalde tot 100. In het jaar 1523 begeerden nog slechts 51 jongelieden opname in de zij der studeerenden; dit cijfer daalde steeds meer en werd van 41 gereduceerd tot 15, ja zelfs tot 5. Met de promotorie ging het evenzoo; zij kwamen steeds minder voor en daalden van 26 tot 15, 9, 1 en 0.

Waaruit was dit verschijnsel te verklaren? Was er gebrek aan professoren? Immers neen, want 31 mannen verklaarden zich bereid, om de studeerende jongelingschap te leiden op de paden der wetenschap, waaronder acht professoren in de theologie, zeven in de rechten, één in de medicijnen en vijftien mannen, die de z.g. artes humaniores doceerden. Ook bleef de Hertog van Mecklenburg dezelfde belangstelling voor zijn hogeschool houden. Ook trokken de Mecklenburgsche jongelingen niet naar elders om te studeren. Het verschijnsel dat zich te Rostock voorded, is aan alle Universiteiten van Duitsland waargenomen.

In Erfurt klaagde men omtrent het jaar 1523: »Onze inrichting is geheel verwoest; 700 diep zijn wij gezonken, dat ons alle de herinnering aan een vroeger geluk overblijft. De hoop naar nog eenmaal vernieuwd te zien, is geheel verdwenen.« Uit Freiburg schreef in hetzelfde jaar de beroemde hoogleraar in de rechtsgeleerdheid, Ulrich Zasius: »Ik heb nog slechts zes vaste toehoorders, en deze zijn — Francken. Er is hier een opmerkelijk gebrek aan studenten, en ik heb geen hoop op beterschap. Bijna heb ik een afkeer van mijn beroep, wijl de wetenschap van het recht zoo veracht wordt.

In Heidelberg klaagde men, dat de toestand der Universiteit zoo ellendig werd en dat er meer professoren dan studenten waren. In Basel hoorde men de klacht: »De Universiteit ligt als dood en begraven neder.« Zelfs de Universiteit waarheen men trok, niet alleen om te studeren, maar ook om getuige te zijn van de ommekeer op godsdienstig gebied, door Luther teweeggebragt, zag de rijen der studenten dunnen.

In het jaar 1520 werden nog 570 studenten voor het eerst ingeschreven; in het volgende jaar nog slechts 295 en in het jaar 1525 nog slechts 201.

Wat was de oorzaak van dit verval? In al de klaagliederen van dien tijd lezen wij, dat het publiek de wetenschap was gaan verachten. »De wetenschap en de zoo zegenrijke schoone kunsten worden bij de meest gewone handwerken achter gezet.« Men houdt de studien louter voor potensmakersgrappen, voor pensningen, waarmede de kinderen spelen, zoo sprak men. Men bericht, dat de academische graden hier en daar tot spot- en schimpnamen werden, gelijk een oude chroniek van Rostock verhaalt: »In dezen tijd is er, om zoo te zeggen, zulk een groote verwoesting over de academie gekomen, dat, wanneer iemand »doctor« genoemd werd, het was, alsof men hem ik weet niet wat genoemd had.« De achtung voor de wetenschap was weg.

Waarom was dit toe te schrijven? De scholastieke methode der Universiteiten, geschoeid op de leer van Aristoteles, daar bij was het Humanisme opgekomen, en de denkbeelden van Luther waren ook het volk verbreid.

Bekend is het, dat Luther een vijand was van de methode, die in die dagen aan alle Universiteiten gold, namelijk die van Aristoteles. De middeneeuwse scholastiek, die den Grieksch wijsgeer als haren meester erkende, werd echter met alle macht bestreden door de Humanisten en niet minder door Luther.

De middeneeuwse scholastiek lokte eindelijk uit door hare spitsvondigheden en haarklooverijen. De wereldberoemde geleerde Johannes Deens Scotus reisde eenmaal van Oxford naar Parijs, om met andere reuzen op het gebied der wetenschap het vraagstuk te bespreken, of de maagd Maria — niet zonder eenige zonde geweest is, daaromtrent was men het eens, maar — of zij ook zonder eenige zonde geboren was. Op die vraag hadden de geleerden van Parijs niet minder dan 200 wederlegende bewijsgronden opgesteld. Doch Deens Scotus sloste alle moeilijkheden op met een gemakkelijke, gelijk Simson de strikken van Delila verbrak, en hij wist zulk eene menigte argumenten aan te halen, dat hij een glanzrijke zegepraal behaalde. Zoo ging het ook in de rechtsgeleerdheid. Men disputeerde over de vraag, of het testament, hetwelk Lazarus voor zijn dood gemaakt had, nog geldigheid zou behouden hebben, nadat hij van den doode opgewekt was! Men was de wetenschap van de middeneeuwen moede en Luther niet het minst.

Maar het Humanisme trad op. Het spelen met woorden was men moede; men wilde feiten; men dorste naar werkelijkheid; men zocht iets waaraan men wat hebben kon. Welnu, in de kerk had men behoefte aan het Woord van God; dat Woord moest uitgelegd; daaraan had de gemeente iets; de haarklooverijen der scholastiek konden haar niet bouwen. Toen Luther dan ook in 1512 te Wittenberg als hoogleraar in de Godgeleerdheid optrad, bepaalde hij zich uitsluitend tot Schriftuitlegging.

Hij begon met de uitlegging der Psalmen en verklaarde daarna de brieven aan de Romeinen en aan de Galatiërs. De methode van Aristoteles verachte hij diep, en Melancthon volgde daarin eerst zijn geestelijken vader, doch ten slotte is ook hij in deze van gevoelen veranderd.

Japan. Het Christendom in Japan.

Omtrent den tegenwoordigen toestand der Zending in Japan deelt Dr. Warneck in een zendingstijdschrift het volgende mede:

Reeds gedurende den oorlog met China kon men merken, dat in het land de openbare meening ten gunste van het Christendom gekeerd was. De Christenen namen aandeel aan de patriotische beweging; de Christelijke soldaten munten uit door dapperheid, terwijl de Christelijke barmhartigheid, in de Lazarets geopenbaard, het vooroordeel wegnam, alsof het Christendom één anti-nationale macht ware. Niet alleen in de Lazarets, maar ook onder de troepen in het veld werd de uitwerking van Bijbels en deelen van Bijbels bereidwillig toegestaan. Vijf Japanse predikanten mochten het leger als veldpredikers volgen, terwijl bijeenkomsten in het hoofdkwartier gehouden werden. Na het einde van den oorlog werden aan het leger, dat te Formosa gestationneerd was, drie Christelijke predikers gezonden. Tusschen de Japanische Christelijke soldaten en de Christenen van Formosa werd een recht broederlijke verhouding geboren. Ook is men van plan een Japanse missie onder de Formosanen te organiseren; de patriotische houding van de belijders des Christendoms heeft gemaakt, dat zij meer in de achtung van het publiek geresen zijn. Er was een tijd, dat het Zendingswerk in Japan achteruit ging, maar na die eb is de vloed weer gekomen, zij het ook langzaam. Er waren in

1895 38710 Japanse Protestantische Christenen, d. i. ongeveer 500 minder dan in 1894.

Deze achteruitgang heeft thans opgehouden; er zijn 426 gemeenten, waarvan er 80 zichzelf onderhouden. 205 jongelieden studeeren in de theologie, terwijl er 37 armenschoolen, 27 weeshuizen, 16 hospitalen en 6 asylen voor ouden va3 dagen gevonden worden. Jammer maar, dat zooveel verschillende kerken in Japan arbeiden, als: Presbyterianen, Methodisten, Episcopalen, enz. De Roomschen tellen op Japan ongeveer 46000 zielen; de Griekschen ongeveer 22000. De hoop, dat het gelukken zou om de hoogere standen van Japan voor het Christendom te winnen, en de verwachting, dat deze dan weder zouden luisteren op de lagere standen, is wel niet geheel ijdel gebleken, maar toch in zeer kleinen kring zeer ten deele in vervulling gegaan. Meende men, dat het streven naar Europeesche beschaving de uitbreiding van het Christendom zoo bevorderde, hierin is men bedrogen uitgekomen. De Zending zal daarom goed doen, gelijk het nu zelf een arbeider van een zendingvereeniging schrijft, voortaan den weg in te slaan, die in de woorden van den Heiland, Matth. 11: 25, afgekend is, waar de Heere heeft gesproken: »Ik dank U, Vader, Heere des hemels en der aarde, dat Gij deze dingen voor de wijzen en verstandigen der aarde verborgen hebt, en hebt deselve den kinderkens openbaar.« Want heeft men eenmaal de volkmengte voor het Christendom gewonnen, dan volgen de leiders vanzelf.

Wat het geestelijk leven in de Christelijke gemeenten betreft, zoo is het beeld, dat daarvan opgehangen wordt, meer rijk aan schaduw dan aan licht. Er worden wel schoone trekken, die bewijs geven van een levendig Christendom, megedeeld en ook enkele treffelijke Christenen gekarakteriseerd, maar de klachten over lauwheid, gebrek aan ernst, onwetendheid, zedeloosheid, ja zelfs over afval hebben de overhand. Zeer smartelijk is het, dat men er over moet klagen, dat zoo menig predikant zijn ambt er aan geeft, om zich in een wereldsch beroep meer voordelig te verzoeken. Ook het getal studenten is aan het minderen. Men houdt het er voor, dat het voor de Christelijke gemeenten in Japan zeer gevaarlijk is, dat zij zoo zeer aandringen op algehele zelfstandigheid, heigden er reeds toe geleid heet, dat zendingen uit het buitenland werden weggezonden. Warneck besluit zijne uitvoerige mededeelingen, waarvan wij slechts een kort uittreksel gaven, aldus:

»Men heeft vroeger op overdreven manier de Japanische Zending bewonderd, en gedroomd van een kerstening van het gansche volk binnen een tijd van eenige tientallen jaren. Nu is een tijdperk van groote ontzachtering ingetreden, en een groote wolk van tegenheden heeft de hooggespannen verwachting verdonkerd; doch, bedriegt ons niet alles, dan is het een gezonde crisis, die het werk Gods in Japan tot heil worden zal.«

W. NICKEL.

Door Kinderen.

AAN HET STRAND.

VIII.

Zonder veel van wind en weer geleden te hebben, was men Kaap Hoorn om, en door de straat van Magellaen in den Stillen Oceaan gekomen. Thans ging het noordwaarts lang de Westkust van Zuid-Amerika, die toen nog aan Spanje behoorde.

Hier echter liep het voor 't eerst op de reis den scheepelingen tegen. De wind, die westelijk was geweest, liep om naar 't noorden en dreef de brik juist in een richting, anders dan die men volgen wou. In enkele dagen was men meer achter-dan vooruit gegaan en 't liet zich niet aanzien, dat er spoedig verandering zou komen. De kapitein zette een bedenkelijk gezicht, doch er viel niets aan te doen, en de vrees was groot dat het slot van de duizer zoo voo spoedige reis nog veel bederven zou.

Op zekeren Zondagmiddag — 't was nu in April van 't jaar 1770 — bevond Walter zich op het dek, en kuisde al fluitende wat rond. Aan Bijbelzegen dacht hij niet meer, noch Zondags hielden in de week. Zich wat verveld, keek hij rond, of er ook 't een of ander voor hem te doen viel, toen hij aan den boeg twee scheepjongens bespeurde, die bezig waren een zwaar touw op te rollen. 't Ging hun niet al te best af en Walter, die zulke dingen nu al zoo goed verstonde als de beste matroos, dacht dat hij hun eens moest wijzen, hoe het op de makkelijke manier ging.

De jongens schenen van de aangeboden hulp bijster wel gedient; het werk liep goed, toen ongelukkig een der twee knapen in de gedachten kreeg boven op den ineengerolde ketting te gaan staan. Nauwelijks was dit geschied, of onverwacht kwam er een geweldige windstoot, die het vaartuig op zij deed hellen en al wat er op was tevens. De jongen op de ketting ervoer het. Hij tilmelde op zij en wilde zich nog vastgrijpen, maar vergeefs. Een oogenblik later lag hij in de onstuimige zee.

»Man over boord!« schreeuwde de andere jongen, en een oogenblik later werd die kreet door vijf, zes monden herhaald. Op 't zelfde oogenblik echter plompte er weer iets in 't water, en terwijl het scheepsvolk met lijnen en touwen naar den boeg snelde, zag men hoe Walter in zee was gesprongen, en met krachten de golven inworstelde. De drenkeling was reeds tamelijk ver, en had blijkbaar moeite zich boven water te houden; ook scheen hij niet te bespeuren, dat men hem te hulp kwam.

»De boot uit!« beval de stuurman, en een oogenblik later was het vaartuig, met zes matrozen bemand, al van 't schip afgestooten. Doch toen de kapitein, die gewaarschuwd was, op het dek verscheen, zag hij reeds, hoe Walter in de verte kwam aanwenmen met den drenkeling. 't Was een zwaar werk, want de scheepjongens scheen door den val min of meer 't bewustzijn te hebben verloren. Het bootje naderde intusschen, doch 't kostte bij de hoogte zee nog wat moeite het tweemaal er in te krijgen. Eindelijk gelukte het, en snel roeide men weer naar 't schip, waar allen met levend gejuich werden ontvangen.

Toen Walter, na van kleeren gewisseld en een hartsterking gebruikt te hebben, weer boven verscheen — de scheepjongens moest naar kool — werd hem van alle zijden de hand gedrukt. De kapitein gaf te zijner eere al 't volk een borrel en zoo ontstond er een algemeene vrolijkheid. Aan den Heere God te danken, die genadig twee menschenlevens had bewaard, dacht echter niemand, ook Walter niet. Men maakte plezier tot laat in den avond, en Walter hoorde van allen kant dat hij een knappe, wakker jongen was, die hart in zijn lijf had. Kortom, de jongen voelde zich recht in zijn schik, en zijn trots verhoef zich. Geen wonder dat hij,

den Heere God vergat, en aan grootmoeders lessen in 't geheel niet meer dacht.

Den dag later werd de wind gunstiger en kon men de reis weder voortzetten. 't Zou, berekende de kapitein, nog een week duren, eer de haven bereikt was, die aan de Panamasche kust lag, doch wier naam ik u niet zeggen kan.

Nu kwam er echter een andere hinderenis. 't Bleek namelijk, dat er meer hout verstoekt of minder in voorraad was dan waarop men gerekend had. Doch erger was, dat er bij het onstuimig weer der laatste dagen een deel van den watervoorraad was verloren gegaan, wijl de tonnen lek waren geworden. Wat nu te doen? Na kort beraad werd besloten een der vele eilanden op te zoeken, die langs de kust liggen. Die eilanden zijn meestal zeer klein, en grootendeels onbewoond. Doch men vindt er houtgewas in overvloed en meestal ook goed drinkwater, gelijk de scheepelingen bij ervaring wisten. Het zoogenoemde eiland van Robinson ligt ook in die streken.

Reeds na een halven dag kreeg men zulk een eiland in 't gezicht, en besloot men te beproeven of daar het gezocht was te vinden. Zeer verlangend naar wat ze zouden te zien krijgen, en niet ontvreden, dat men na zoo'n lange zeereis eens weer aan land kon gaan, stonden de mannen op het dek, Walter natuurlijk vooraan. Ieder hoopte zoo straks eens een wandeling te mogen maken, al wist elk dat er slechts twaalf man zouden gaan.

Men was nu vlak bij de kust, en de kapitein nam door zijne verrekijker het land in oogenschouw. 't Rees lui de zee zacht gloeiend op, en was met struikgewas bedekt; verder op zag men hooge en vrij dikke bossen. Niet ver van het strand liep aan de eene zijde het land steil opwaarts, en verhoef zich in de verte tot een berg, die geheel kaal scheen te zijn. Met verlangen tuurden allen naar het eiland. Twee booten werden haastig geroed gemaakt en uitgezet, en daarop koos de kapitein twaalf der flinkste zeelieden uit, om op het eiland het noodige hout en water te gaan halen. Zij kregen strikt bevel voor den avond terug te keeren. Het schip wierp het anker zoo dicht mogelijk aan het strand.

»Mag ik ook mee kapitein?« vroeg Walter, die te midden van vele teruggestelden met verlangen naar de booten keek.

»Dat gaat niet jongen,« was 't antwoord. »Is alijd een min of meer gewaagd werk. Men kan vreemde ontmoetingen hebben op zulke eilanden, waar niemand en iedereen baas is. Als je niet ongeluk overkwam, zou ik het voor je ouders niet kunnen verantwoorden.«

»Och kapitein, ik zal wel oppassen. Ik wou zoo graag eens aan land.«

»Zoo! Begint het je nu al op zee te vervellen, jongelief! Dat ziet er slecht uit,« antwoordde de kapitein glimlachend.

De stuurman riep den kapitein nu ter zijde, en fluisterde hem in: »Laat den jod maar eens meegaan, kapitein. 't Is een flinke jongen, en hij heeft gisteren pas getoond wat er in hem zit. Hij mag nu ook wel eens wat hebben tot bevoening.«

Daar wist de kapitein niet zoo dadelijk iets tegen in te brengen. Er was weinig tijd te verliezen en hij sprak: »Nu, in vredesnaam dan. Neem den jod mee, maar zeg aan den bootman dat hij op hem past.«

Haastig en door niet weinigen afgunstig nagekeken, sprong Walter in de boot, die weldra wegroeide. Niemand vermoedde hoe weinig reden

de een had om blij, de ander om wangunstig te wezen.

Na een half uur waren de booten geland. De mannen begaven zich aan wal, en iedereen scheen vergenoegd dat hij eens op vasten grond kon wandelen te midden van gras en struiken. Zij bevonden zich op een der Gallapagos-eilanden 't dicht onder den evenaar en dit werden zij gewaar door de geweldige warmte, te meer daar er nu weinig wind was. De watertonnen werden aan land gebracht, en daarop haastte men zich voorreest onder de boomenschaduw te zoeken en tevens uit te zien naar een bron of kreek die drinkwater bevatte. Hout was er genoeg; dit had men maar voor 't kappen.

In het bosch begonnen de manschappen van de eene boot aanstonds met het laatste. Zij hieuten takken van de bossen, velden de jonge stammen, en bonden alles in bossen samen. Middelerwijl gingen de andere mannen dieper het woud in om naar water te zoeken. Bij den laatsten troep was ook Walter. Men had afgesproken, dat zodra een der mannen water gevonden had, hij een luide schreeuw zou geven, en zoo men hem dan niet hoorde een pistool af zou schieten. Allen waren goed gewapend, en bovendien mocht geen van allen zich ver verwijderen. Ieder had daarbij te zorgen de richting in 't oog te houden, van tijd tot tijd te roepen of te schieten, wat de anderen dan zouden beantwoorden. Wie niets vond moest zorgen tegen den avond weer aan het strand te zijn.

HOOGENBIJK.

J. d. I. Schildpad-eilanden.

Gerereformeerde Gezindheid.

Gerereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Gaastmeer, Marken (Eiland) en Berkel J. G. Meijnen, cand. te Groningen. — Balkeloot (comb. met Zunderdorp) A. Kuyper Jr., cand. te Amsterdam. — Wierum en Nes, W. Hoogland, cand. a/d V.U. — BEDANKT: Warns en Schar, K. Doornbos, te Wollega. — Zuandam A. L. van der Valk, te Scheveningen A. — Veere, T. Bouma, te Doorn. — Tammarum c. a. S. Dwarshuis, te Oldemark. — Farnender, D. Bakker, te Broek op Langedijk. — Geldermalsen, Joh. S. Langen, te Olfershoek op de Vliuue.

Nederlandsche Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Aagtekerke (cl. Middelburg), A. J. Sculijn, te Foudgum c. a. — Sint Kruis (cl. IJzendijke), A. J. van Riet, te Oude-Nedorp. — Ootmarsum, H. Smits Rix, te Nieuw-Leunen. — Saaxum, E. Haquebord, te Leeg- en Hoogkerk. — Schellingwoude, A. H. L. de Bel, te Bussum. — Minnertsga (Fr.), C. J. Veenhuizen, te Meteren (Geld.). — Knijpe, J. J. Bleeker, cand. — St. Jacobij-Parochie c. a. A. van Wijk, cand. — Kamperven (cl. Kampen), L. M. van Noppen, te Leerdam. — Velden (N.-H.), P. A. Klap, te Oosterland (Zee). — Scheveningen, G. Mansveld, te Amersfoort.

AANGENOMEN: Overzand c. a. (cl. Goes), J. H. Schreuder, te Bleiswijk. — Den Burg (Tessell), S. Monna, te Weil. — Alkmaar, F. J. Los, te Bruchem. — Rhenen, J. P. Hattink, te Muiden.

BEDANKT: Akkerwoude c. a. J. Groeneweg, te Westerschelling. — Eerbeek c. a. G. van der Giessen, te Londen. — Oost- en West-Souburg (cl. Middelburg), A. Troelstra, cand. te Utrecht. — Wapenveld, G. Vellenga, te Kootwijk. — Beuningen c. a. M. A. van Rhijn, te Wateringen. — Simonshaven en Biert, G. Nibhoj, cand. — Brunisse, F. F. J. van de Plassche Jr., te Goudkerk.

De heer A. Kuyper Jr., candidaat tot den Heiligen Dienst bij de Geref. kerken, stelt zich, wegens voortzetting zijner studien, voorreest niet beroepbaar.

Advertentiën.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissarissen in Ellecten,
Prinsengracht bij de Prinsensstraat,
No. 157,
AMSTERDAM.

GEVRAAGD,
een Horlogemakersbediende, die op de hoogte van het vak is, met groot werk en tevens zelf heeft zich verder in het lijne werk te bekwamen.
Brieven te adresseeren JOH. VAN ROON,
Uurwerkmaaker, Vlaardingem.

Mevrouw HEEMSKERK, te Sas van Gent, (Prov. Zeeland), vraagt tegen 1 Mei eene
Keukenmeid,
van Gereformeerde heijdenia, die goed kan werken en een burgerpot kan koken.

Uitgave van D. DONNER, te Leliden:
Herinneringswoord
aan jeugdige leden der gemeente bij het afleggen
hunner geloofsbelijdenis,
door Ds. W. DOORN.
Prijs 12½ Ct., 25 ex. / 5.—, 50 ex. / 5.—

„De Mentor.“
Orgaan van Verzekering en
aauverwante vakken,
ONDER REDACTIE VAN:
Mr. Dr. H. S. VELDMAN,
Mr. Dr. K. H. BEIJEN,
DIRK BEERENDS,
A. WINKLER PRINS,
Dr. J. v. OS.
Proefnummers gratis.
D. BEERENDS & Co.
AMSTERDAM, Hoorengracht 308.

P. VAN EIJK.
Firma JOHANNES KRAMER & Co.,
DAM 15-17, AMSTERDAM.

Koopen en verkopen EFFECTEN, diverse LOTEN en vreemde COUPONS. Wisselen Gouden, Zilveren BUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PROLONGATIEN en BELEENINGEN. Nemen gelden a DEPOSITO ½ pCt. onder de onroegzamekoers. Belangen tot en met Duizend Gulden worden op verzoen terugbetaald.

ELECTRISCHE DRUKKERIJ, voorheen J. N. ARND & ZONEN.

Officiële Berichten.

Met verhoging van het Kerkblad van 12 Maart.
DEP. CORR. MET DE OVERHEID.

L. S.
Deputaten van de Gereformeerde kerken voor de Correspondentie met de Hooge Overheid vestigen de aandacht van kerkeraden op het volgende:

Menige kerkeraad ontving in de vorige maand van den ontvanger der directe belastingen een aanslagbillet om een zekere som grondbelasting te betalen voor kerk, of voor pastorie, of voor beiden, over het jaar 1897. Staun echter die besluiten niet op naam van de of meer kerkeraden, of op naam van een vereeniging, of op naam van de kerkelijke kas, maar op naam van de Gereformeerde kerk (of de gemeente) zelve, dan geschiedt die aanslag onwettig en kan de kerk er vrij van komen. Vanwaar dat de jongste Generale Synode van Middelburg, zie no. 6 van art. 178 harer acte, besloot: »de kerkeraden er op te wijzen, dat zij voor kerken en pastorie, die op naam van kerken staan, overeenkomstig art. 256 der Wet van 26 Mei 1870, vrijdom van grondbelasting kunnen verkrijgen.

Naar dat art. der wet kan dit ook verkregen worden voor gebouwen, uitsluitend dienende voor kusters, alsmede voor begraaflatel.

Om een of ander te verkrijgen heeft de kerkeraad:
a. van den betrokken ontvanger te vragen een dubbel van zijn aanslagbillet;
b. een adres, op ongezegeld papier, op te stellen, in hoofdzaak, van den volgende inhoud: Aan Gedeputeerde Staten van de Provincie

De kerkeraad van de Gereformeerde kerk te, als zoodanig weigert bij de Regeering bekend naar de Wet van 10 Sept. 1853 (Statutblad no. 102), neemt door dezen de vrijheid, onder overlegging van een dubbel van het aanslagbillet, op grond van art. 50 no. 1 der Wet van 26 Mei 1870 (Statutbl. no. 82), U college beleeftedijk te verzoeken hem ontheffing en verdere vrijstelling van dien aanslag te verlenen, aangezien hij dezen in strijd acht met letter b [en c] annex de laatste alinea van art. 25 der genoemde Wet.

Met verschuldigde hoogachtung, namens den Kerkeraad voornoemd,
..... Voorzitter.
..... Scriba.

..... Maart 1897.

c. beide stukken in één couvert op te zenden binnen 3 maanden na de afkondiging van het kohier (zie voor dezen datum achterop het belastingbillet) onder het volgende adres: Aan Gedeputeerde Staten van de Provincie te

Aann. Van letter c. der wet mag in het adres dan alleen sprake zijn, wanneer ook of slechts ontheffing wordt begraaflatel wordt gevraagd. Voor kerk, pastorie of kosterwoning is het voldoende dat in het adres letter b wordt vermeld.

Namens Deputaten voornoemd,
M. NOORDWIJ, Scriba.

Deputaten, door de Generale Synode van 1896 belast met het nasien der rekening en verantwoordiging van den Quaestor Missionis, brengen ter kennis van de Gereformeerde kerken, dat zij de gelden, fondsen en boeken met beschied tot 30 September 1896 hebben nagezien en in orde bevonden.

J. FLESH,
R. PRENT VAN DALEN,
J. C. VAN SCHAICK JEN.
Amsterdam, 10 Maart 1897.

Buitenland.

II

Melancthon. Luther heeft eenmaal getuigd: »Wat wij van de wetenschappen en van ware filosofie weten, dat danken wij aan Philippus«; en aan het eind van zijn leven schreef hij: »Wat God door dit zijn werktuig op het gebied der wetenschap gewerkt heeft, betuigen zijne werken genoegzaam.« Is de verdienste van Melancthon ten opzichte van de wetenschap in het algemeen en van de theologie in het bijzonder zoo groot?

Laat ons trachten een antwoord op deze vraag te geven.

In het begin der zestiende eeuw werden de Duitse Universiteiten druk bezocht. In het

Dit blad
Bijdragen
dit blad
aan den
Uit
Inzending
kunnen
voor

Dan

Nu we d
van het Pa
tervolgd heb
cindpaal bet
vluchtigen I
terug te we
beschouwing
niet te looga.

De Psalmi
bevestigd, 27
zang Gode,
heeft, zoo ge
alle oorzaak
overgelaaten,
en dat het a
is, die haar

Vergelijking
niet van de
gezegd word
heet het: »D
rijken bewog
en de aarde
te redden.

in het beeld
rivieren die
Jeruzalem zo
vrees niet, c
Konings, Gij
is krachtig
nauwdeden
dat niet was
stand houde
bijzondere ge
zou zijn gde

Een datzelf
Jeruzalem o
nade geroev
van de vere
gratie. Ook
ditzelfde heel
zich verhoef
sen, van 11
en ook hier
rivieren om d
en majesteit
Heere in de
bruisen van g
dige baren de
alleen slaat
nochtans niet
keid hebben,
de Heere h
met zijn ste
en dies is he
Psalm 46 en
wijdig. In be
dat dreigt es
in beide is
treedt, en
genade voork
derscheiden,
op de kerk,
het Lichaam
op de partic
ziet op de
menschelijk
slacht, en al
gemeene gra
Maar wat
schijnbaar te
naam waarme
door den Ps
men weet is,
culliere genade
terrein der ge
dig: God, Die
verwacht heb
HEERE zou.

93 staan zo
niet wankel
omgekeerd. I
dat Jeruzalem
»GOD is in
Psalm 93, wa
niet wankelen
»De HEERE
zalem sprake
per van hen
keerd waar
niet zal wank
Een schijnba
verklaren, da
op het nau
waarin de g
liere genade
naast elkand
geheel, soom
van wat God
zijn eere als
liere genade
doel hebben
gemeene gra